

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13173

FARVOS DER VALFISH HOT AZA BREYTN HALDZ?

Moishe Nadir

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ביבליאָטעק „הוינינקע ביימעלעך“
רעדאקטורט פון ש. באסטאָמסקי

זשה נאָדור

פאַרוואָס דער וואַלפֿיש האָט אַזוי
פרייַטן האַלדז?

פאַרינאַם דער קעמל
האַט אַ הויקער?

זיילנע

כאַרלזאָג „נייע יידישע פּאָלקטשול“

1928

Biblioteka „GRININKE BOJMEŁECH”
redagowano przez S. BASTOMSKIEGO.

M. Nadir

**Dla czego wieloryb ma takie szerokie
gardło?**

Dla czego wleśtąd ma garb?

Drukarnia Notesa i Sz wajlicha Wilno, Wileńska 16

פארוואס דער וואלפיש

האט אזא ברייטן האלדז?

אינם ים - שוין לאנג דא אין דעם -
איז א ליבלעבן מיינס, געווען א וואלפיש
וואס האט געמאן לעבן פון פישפרעם.
ער האט גענעסן הארפיש און נארפיש.
קרוםפיש און שטומפיש, אקענס און באקענס,
דארענקעס און סטארענקעס, פלאטיצעס און
קראטיצעס, קארפן און שטארפן, קורעסלעך
און טשורעסלעך, ראקעס און פראקעס,
שלינקען און שליען, העכטן און קנעכטן
און סאמע אמתדיקע שווערדפיש.
אלצדינג, וואס דער ים האט אים אונ-
טערגעטראגן, האט ער גענעסן מיטן טויל
זיינעם - האם! אטאזי-א. ביז סוף-בל-סוף
איז אין גאנצן גייענדיקן ים נישט געבליבן
סער ווי איין קליין ברעקל-פיצל-פישעלע.
און ס'האט טאקע, בנאמנות, אזוי זאל
אונדז גאט העלפן, ווי מיר זאגן קיין ליגן
נישט, געהייסן פישעלע.
אָט דאָס קליין־ברעקל־פיצל־פישעלע
איז זיך געשוומען א קליין = ביסעלע

הינטערן וואלפֿיש'ס רעכטן אויער, וואָרעם
וואָס זיכער איז זיכער זיכער ער,
ווי וואָס נישט זיכער. פֿלוצים האָט זיך
דער וואלפֿיש אַ שטעל געמאָן אויפן עק
און אַ מאַך געמאָן: „כבינינעריק“. וואָס אויף
אוינזיקע ווערטער וואָלט עס געהייסן: „איך
בין הונגעריק“. און דאָס קליין־ברעקל־פיצל־
פישעלע האָט געענטפערט אויף אַ קליין־
ברעקל־פיצל קולכן: — „נאָבלדיקער און אַ יִם
גוואלדיקער וואלפֿיש, האַכטו אַמאָל
פאַרוואַרט דעם טעם פון מענטש־פלייש“.

— גיין! — האָט געזאָגט דער וואלפֿיש,
„סעפעסנוט?“

— שקאַשע! — האָט געענטפערט דאָס
קליין־ברעקל־פיצל־פישעלע. — נאָר ס'איז
אַ קליין־קאָפּעלע האַפּטעדיק.

נום! — האָט געזאָגט דער וואלפֿיש—ברענג
מיר אַ פעסל מענטשן! — און ביי די דאָזיקע
ווערטער האָט ער צעפאַטשט דעם ים מיט
עק-אַז ס'איז אַזש גענאָנען אַ ווייסער שוים.

— איין מענטש אויף אַמאָל איז
גיבערנענט! — האָט געזאָגט דאָס קליין־
ברעקל־פיצל־פישל — הערזשעמעכאוים! אַז דו
וועסט אַ שוים טאָן פופציק פרייטצייכנס

קיין צפון און פופציק לענגצייכנס קיין
 מערב (דאָס איז אזא מיין פאַרבלענדענישט),
 וועסטו אויף אַ שוויים-ברעט אין מיטן ים,
 מיט אַ פענמעסערל אין האַנט, אָנגעטאָן אין
 גאַרנישט נישט, אַ הויך אין אַ פּאָר דרילעכענע
 הויזן און אַ פּאָר שלייקעס (דו מוזט למען השם
 נישט פאַרנעסן די שלייקעס, אָ ליבלעבן מיינסט)
 טרעפן אַ מאַטראָם, וואָס האָט זיך געראַטע-
 וועט פון אַן אונטערנייענדיקער שיף, און וואָס
 איז בטבע אַ מענטש פון כאַמע חכמה-שכל,
 קלוג ווי דער טאָג און איז זייער גוט צו עסן.
 הכלל, דער וואַלפיש האָט גענומען און
 זיך אויפגעהויבן און זיך אַוועקגעלייגט און
 אַוועקגעשוומען צו די געוויסע פופציק
 ברייטצייכנס קיין צפון און פופציק לענגצייכנס
 קיין מערב, געשוומען און געשוומען
 און געשוומען נאָך אַ ברייסל, אַזוי לאַנג
 און אַזוי ברייט, ביז וואַנעט ער האָט דער-
 זען אויף אַ שוויים-ברעט אין מיטן ים (מיט
 אַ פענמעסערל אין האַנט) אַ מאַטראָם, וואָס
 האָט זיך געראַטעוועט פון אַן אונטערנייענדיקער
 גער שיף, און ווי ער זיצט און מאַכט מיט די
 פיס אין וואַסער - וויל מיט וועסעס (וויין
 כאַמעשו, זאָל געוונט זיין, האָט אים אָנגע-

זאגט אז ער מאָר צוויי מאָן, אַנישט וואָלט
ער אַדאָי צוויי ניט געווען געמאָן, ווייל ער
וואָלט ניט געווען געמאָרט.

איז געגאנגען דער וואַלפּיש און האָט
אַן עפֿן געמאָן די לעפֿצן זיינע - עט עט
צוריקצעוועגט, צוויי ווייט, אַז ער האָט
שיער - שיעור דערגרונטעוועט זיין אייגענעם
עק, אַ מאַך געמאָן האָט און איינגעשלונגען
דעם מאַטראַם מיט האַק און פּאַק אין זאַק
אין מאַק און הויז און בלוז און מעסערל
און פּרעסערל - און דאָס איז דער שיקר:
די שלייקעס ער האָט אַלצדינג שייַן-ריין-פּיין
אַריינגעשלונגען אין זיינע וואַרעמע, טונקעלע
בויכטופּלעדעלעך אַריין, דערנאָכדעם האָט
ער זיך באַלעקט די לעפֿצן אַט-צוויי-און האָט
זיך דריי סאַל אַ דריי געמאָן אויפֿן עק און-
זיך צעכרעמעכעט מיט אַ גרויסן געלעכטער.
צוויי זיך ווי דער מאַטראַם, וואָס איז
געווען געפֿערלעך קלונג, האָט דערפּילט צו
ער איז אַ פּאַרקלעמטער און צעפּלעכטער,
האָט ער אַ פּאַרשעמטער און ניט-פּאַרקעט-
טער גענומען שפּרינגען און זינגען, האַפּקען
און מאַפּקען, עכצן און קרעכצן, קריכן און
שליכן היכן און ניסן, פּלעמען און קלע-

מען פאטשן אין קלאטישן יאלדעווען און
נוואלדעווען, ברייען און שרייען און געלאכט
מיט גריגע יאשטשערקעס (דאס האט ער
נאך אלעמען ניט פאדאפט צו טאן!) אזוי
אז דער וואלפיש האט זיך געפילט זייער-
זייער-זייער-זייער-זייער-זייער פריק-
רע. (פארזעכט ניט, כ'בעט אייך, די שלויקעס!).
האט ער גענומען און א זאג געטאן
צום קליין-ברעקל-פיצל פייטעלע:

„אטא-אדער-א מענטיש איז זייער-זייער-
האפסנדיק. א הויז דעם טוט ער מיר אין
דער גאל אריין און כ'טוט עוואהאפ, שלוקערצן,
וואס טוט מען?“

— זאגט אים, ער זאל ארויסקריכן! — האט
געזאגט דאס קליין-ברעקל-פיצל פייטעלע.
האט דער וואלפיש געפאלנט אין ארום-
טערנעשריגן צו זיך מיט-טיף אין האלדן אריין:
„קריך ארויס-העי דארטן, און לאז גע-
מאך. איך שלוקערין, ניט פאר דיר געדאכט,
זייער שטארק — עוואהאפ!“

— געמטידירייטאם! — האט געענטפערט
דער מאטראם — ניט געכאפט און מאמיר צייט!
דו שוויס מיט מיר פעסער צו די ווייסע פעלונג-
ברעגעס פון לולעוולאגנה, ווו מיין הייס איה,
דערנאכדעם, הערסטו מיך, וועלן מיר זען!

און ער האָט גענומען טאָפּקען און
האַפּקען נאָך שטאַרקער ווי פריער.
„טו און פאַרנו!“ – האָט געזאָגט דאָס
קליין = ברעקל = פיצל פייטעלע – איך האָב
דיר וואַרשיינלעך באַדאַרפט צו זאָגן נאָך
פריער, אז דו האָסט צו מאַן מיט אַ מענטש,
וואָס איז אַ געפערלעכער חכם.“

מילא, דער וואַלפייש איז געשווומען
און געשווומען מיט שופן און פליצן מיט
האַק און פאַק און זאַק און טאַק, אזוי
שטאַרק ווי ער האָט גאָר געקענט – צוליב
מי שלוקער צון, וואָס ער האָט געשלו =
קערצט ביזאלאואַנעט ער האָט דערוען
די ווייסע פעלזנברענעס פון לולעוואַנד.
דאָרט האָט ער גענומען און כמעט ביז צום
גאַרטל אַרויפגעשווומען אויף די זאַטרוך,
פינאַדערנע עפנט סמויל און אַרונטערגעשריין
צו זיך אין בויך אַרײַן:

„לולעוואַנד!! לעצטע סטאַנציע!! דאָ
בייט מען דעם צוג פאַר לעקישדאַך
און בעקישדאַך, פאַר האַרנעבערג, און
שטאַרקעמערק, פאַר קבע.“

און ווי ער האָט אַרויסגעזאָגט דאָס וואָרט
„קבע“, האָט דער מאַטראַס דערלאַנגט אַ שפּרונג

צרוים מיט הויז און בלויז און--נישטאָן אים
דאָס איז אָבער נאָך נישט דער סוף
פון אונדזער געשיכטע.

ס'איז געווען אזוי: אין דער צייט וואָס
דער נואַלדיק=קלוגער מאַטראַם האָט זיך
געפונען אינם וואַלדיש'ס האַלדז, האָט ער,
מיט זיין גרויס קלוגשאַפט גענומען ס'פענען
מעסערל זיינס און צעשניטן ס'שווימפרעמל
אויף לייסמלעך און גראַטקעס און פון דער-
פון צונויפגעשטעלט אַ מיני גראַטקעסמל
און עס צונויפגעבונדן געט די שלייקעס
(איצט וויילסט איר שוין צוליב וואָס מיר
האָבן אויף אַ מינוט נישט געמאָרט פאַרנעסן
די שלייקעס!) און ער האָט דאָס דאָזיקע
גראַטקעסמל אַריינגעשמופט מיט-מיך אין
וואַלדיש'ס האַלדז און אָט-אזוי-אָט איז עס
דאָרט געבליבן שטעקן-נישט אַהין-נישט אַהער.
דערנאָך האָט דער נואַלדיק קלוגער
מאָטראַם זיך אַדעקגעשטעלט און געזונגען
אויף זיין איינן קול:

כאַלעמידן, כאַלעמידן -

וועסט נישט עסן מער קיין פרויט -
נישט קיין מענטש און נישט קיין פיש
וועטן גרייטן דיר צום טיש.

פאר דעם קעסטל מיט דער גראַמע -
מוזטו צאלן ווי אַ מאַמע!

וואָרים דער מאַטראַם: איז געווען אַ
נוואַלדיקלונער זינגער אויך. דערנאָכדעם
האַט ער, ווי מיר ווייבן שוין זיך אַרויסגע-
כאַפט אין דרויבן אַרויס און איז אַוועק
אַהיים צו זיין מאַמעשי, זאָל לעבן, וועלכע
האַט אים (ווי ס'איז אונדז באַקאַנט) אָנגע-
זאָגט, אז ס'ט אַר גוצן די פיס פאַר וועסלעס
און אז ס'איז קען בושה נישט!
שפעטער אביסל האָט ער התונה געהאַט
און ער לעבט זיך אין עושר און אין פבור
בין אויפן היינטיקן טאַג.

דאָס געמלעכע קען מען אויך זאָגן
פונם וואַלפיש, אַ היין וואָס ער איז זינט
יענעם טאַג, ניט געווען ביים בעסטן געזונט
און ניט געקאַנט שלינגען עפעס אַנדערש
ווי פלוז קליינע-קליינע פישלעך (דאָס קלויני-
ברעקל-פיצל פישעלע, וואָס האָט אים געגעבן
די שיינע עצה, האָט זיך געכאַך געוואָלט
ראַטעווען, אָבער ס'איז אַריין אין דער לינג-
קער קעל).

און אָט = אַ דאָס, איז דער סאַמע סוף
פון אַט-דער-אַ געשיכטע, ליבלעבנס מיינע!

פארוואָס דער קעמל

האַט אַ הויקער?

אַט דאָס, וואָס איך ניי אייך דאָ דער-
ציילן, ליבלעבנס מיינע, איז אַ געשיכטע
וועגן דעם, ווי אזוי דער קעמל האָט פאַ-
קומען אַ הויקער.

אין אָנהייב פון די יאָרן, ווען די וועלט
איז נאָך געווען יונג און ניי, און די היות
האָבן אַט-ערשט אָנגעהויבן צו טאָן די אַר-
בעט פאַרן מענטש, איז זיך פאַרלאָפן, אז
ס'איז געווען אַ קעמל. האָט ער געווינט אין
כאַטע מיטן פון אַ ווילדער וויסמעניש, ווייל
ער האָט נישט געוואָלט אַרבעטן. אין אַ הויך
דעם איז ער אליין אויך געווען אַ שטיק
ווילדע וויסמעניש.

איז ער געגאַנגען און זיך אַנידערגעזעצט
און גענעסן בלומענשטעקנס און דערנער און
צימרינגפאַרן און מילכמערן און באַרשט-
בלעמלעך - ס'דיר דער רעכטער איינפאַל
פון אַ קעמל.
און אז עמיצער האָט אים געפרעגט וואָס

ער טומ, האָט ער געענטפערט: עו=קרו א
לישון=קודש=וואָרט, וואָס דער טייטש דערפון
איז: אויסרייסן).

— איך רייס אויס, הייסט עס, פון דרערד
אַט=אזוי=אַ: „עו=קר“ און מער נאָרנישט.

איז געקומען צו גיין צוין אים, אין א
מאָנטיק, אין דער פרי, עפעס אַ היה מיט
א זאָטל אויפן רוקן און אַ ביסל קייעבן
אין טויל און געזאָגט:

— קעמל, אַ קעמל! אנו גיב זיך אַ פלינגן
דיר און אַ קי און אַ שפיי און זיי אַ פערד
מיט אונדז אַלעמען צוגלייך!

— עו=קרו=האָט געענטפערט דער קעמל,
און דאָס פערד איז אַוועק און דערציילט
דעם מענטש.

איז געקומען צו גיין דער הונט מיט אַ
שטעקן אין טויל און צום קעמל אזוי גע-
זאָגט:

— קעמל, אַ קעמל! גיב זיך אַ ריר און
אַ שפיר, אַ כאַפ און אַ לאַפ און זיי אַ הונט
מיט אונדז אַלעמען צו גלייך!

— עו=קרו=האָט געענטפערט דער קעמל,
און דער הונט איז אַוועק און דערציילט
דעם מענטש.

איז געקומען צו גיין דער אָקס מיט
 יאָך. אויפן האַלדז און געזאָגט:
 - קעמט אָ קעמל! גיב זיך א מי און א
 צי ניי פאַ-מלך, און שטיל, גיב אומעטיק א
 בריל און זיי אַן אָקס מיט אָקסן גלייך.
 - עו-קרו - האָט געזאָגט דער קעמל און
 דער אָקס איז אַוועק און דערציילט דעם
 מענטש.

צום סאַמע סוף פון מאַג האָט דער
 מענטש צונויפגערופן דאָס פערד און מ'הונט
 און מ'אָקס און געזאָגט אַזוי צו זאָגן:
 - דריי אָ דריי וואָס איר זענט! איך האָב
 אויף איך דעמנות (די וועלט איז נאָך אַזוי
 גי און פריש!) נאָר וויסן זאָלט איר אַז אָט-דאָס
 „עו-קרו-באַשעפעניש“ פון דער וויסמעניי וויל
 נישט אַרבעטן, אַנישט וואָלט ער באַצייטנס
 געווען דאָ מיט אונדז. דעריבער וועל איך
 אים געמאָך לאָזן און איר דריי אָ הונט אָקס
 און פערד וואָס איר זענט, וועט שוין טון
 אַרבעטן פאַר אים אויך.

זענען די דריי-דאַרמן שטאַרק ביז גע-
 זאָרן (וויל די וועלט איז נאָך געווען אַזוי
 גי און פריש!) און זיינען אַוועק און צוזא-
 מענגערופן אַ מאַסע-מעשה, אַ פרוידער-

פילדער: זום-זום-געזאמל און א הערדו און
א האלטימפיסק-באם סאמע ברעני פון דער
ווילדער וויכטעניי און דער קעמז איז זיך
געקומען צו גיין און בשעת-מעשה זיך גע-
קייט א צימרינגשוים (סאץ איינפאל אביסל)
אין גארנישט. און האט זיך צעלאכט-בלא-
לא... דערנאכדעם האט ער א מאך געטאן
"ערקו-און איז זיך אנוועק זיין וועג.
דערווייל איז אונטערגעקומען דער פרינגי.
וואס האט צו-זאגן (ווי מיר ווייכן) איבער
דער גאנצער ווילדער וויכטעניי (געקומען
אויף א וויכערוואלקן - פרינגן פארן שטענדיק
אויף וויכערוואלקנס) און זיך אועקגעשטעלט
פלוידערפילדערן, זומומען אין הערדוען מיט
די דריי דארטן.
- פרינגן פון אלע ווילדע וויכטענייען-
האט געזאגט ס'פערד: - טאך מען ארומגיין
ליידיק אין אזא שפאנגלייכער וועלט?
- פשטיי זאך, אז מיטאך נישט-האט,
געזאגט דער פרינגי.
- אויב אזויזשע-האט געזאגט ס'פערד,
- מוז איך דיר דערציילן, ארום פרינגי, אז
אין סאמע מיטן פון אונדזער ווילדער ווי-
כטעניי געפינט זיך עפעס א באשעפעניש

מיט אַ האַלדז אין דער הויך-און מיט פיס
ביז צו דער-ערד, וואָס זינט פאַרזאכט אָנגן מאַג-
טיק, ווען די וועלט האָט זיך אנגעהויבן
האַט ער נישט געטאָן אַ האַנט אין קאַלט
וואַסער. ער לאָזט זיך נישט איינשפּאַנען...
- טעריביס-האַט געזאָגט דער פּרינץ
- דאָס מוז זיין דער קעמל מיינער! אזוי וואָר
ווי טיף גלוסט צום גאַנצן גינגאַלד פון אַרצבנ-
לאַנד. וואָס זאָגט ער דאָס?
- ער זאָגט "עוקרן"-האַט אַרײַנגעזאָגט
דער הונט-און ער וויל נישט בייסן, נישט
רייסן, אין טוט דוקא נישט קיין האַווקע.
- וואָס גאָך טוט ער נישט?
- ווייטער האָט ער איין ענטפּער אויף
אַלצדינג: עוקרן - האָט זיך אַרײַנגעמישט דער
אַקס - אין פּלוג דאַרף ער שלעפּן דעם
פּלוג און זיך געבן אַ מי און טאָן אַ צי דעם
יאָך, יעדן טאָג פון דער וואָך. אָבער ער
וויל נישט!
- סנעו-האַט געזאָגט דער פּרינץ. איכיל
אויס שוין עוקרן און בויקערן. איר שטייטס-
גאָר און קוקטס-וועט איר עפעס זען!
דער פּרינץ האָט גענומען און זיך איינג-
געוויקלט אין אַ וויכערווינט און זיך אַ לאַז

געטאָן איבער דער ווילדער וויסטעניי, ביז
וואַנענט עך האָט אָנגעטראָפן דעם קעמל
איינעם אליין, ווייכך וואָס אָן אַ שטאָך
אַרבעט און געשטאַנען און געקוקט אויף
זיין אָפּשפיגל אין וואַסער.

— מיין לענגלעכער און הויבלעכער פראַנט —

האַט געזאָגט דער פרינץ — וואָס הער איך?
דו גייסט גאָר אַרום שלינגשלאַנג און טוט
נישט אַ האַנט אין קאַלט וואַסער. — אין אָט
צוזאַם שפּאַגל נייער וועלט? פּעו בע! נישט שוין!
— עוקר! — האָט געענטפּערט דער קעמל.

— וואָס ביינסטו מיט די ווערטער? — האָט

געזאָגט דער פרינץ, איך פאַרלאַנג דו זאָלסט
ניך גלייך שמעלן צו דער אַרבעט, נו!

דער קעמל האָט ווידער געענטפּערט
„עוֹ-קרו“ אָבער צוויי גיך ווי ער האָט אַרויס
געזאָגט אָט-די צוויי ווערטער, האָט ער
דערזען אז זיין רוקן — זיין פיינצוגעשניטענער,
גלאַטלעכער רוקן, האָט זיך גענומען אויפֿ-
בלאָזן און אויפֿקאַרטשען און אויסדריטלען —
אַלץ העכער, ביזלואַנעט ס'איז געוואָרן
אַ באַלעבאַטישער האַרב.

— ועסטו אַיִדאַס-אַ? — האָט געזאָגט דער
פרינץ, אָט-דע-אַ האַרב און דעם הויקער
האַסטו אליין אַרויפֿגעשלעפט אויף זיך,

ערשטנס. דערפאר, ווייל די האָט נישט
 געארבעט און צווייטנס, דערפאר, ווייל די
 האָט אלע טאָל געזאָגט "עוקר". זינט
 מאַנטיק, ווען די וועלט איז פאַשאַפֿן גע-
 וואָרן, און אלע האָבן זיך געשטעלט צו
 דער אַרבעט. ביסטו אַרומגעגאַנגען ליידיק.
 איצט, ברודערל, וועסטו מוזן אַרבעטן
 - ווי קען איך? מיט אַזאַ צרה אויפן
 דוקן?

- דאָס איז אומינסע!-האָט געזאָגט דעה
 פרינץ - דערפאר ווייל די האָט פאַרפעלט
 דריי טעג אַרבעט. איצט וועסטו קענען
 אַרבעטן דריי טעג נאַכאַנאַנד, אָן עסן, ווייל
 די וועסט לעבן פון דיין הויקער און גענוג
 און האַלט־סימויל! גיי זיי מוהל, צו די דריי
 דאָרטן און זיי, זיי מוהל, אַ פערטער- צו
 דעם דרייטן. ביסט עליין עויקרו אַ שווער
 לעבן אויף דיר!

אין דער קעמל האָט זיך אויפגעהויבן
 און גענומען דעם הויקער אויף די פלייצעס
 און איז אַוועק זיין אַ פערטער צום דריטן.
 וואָס איז געווען דער דריטער צום צווייטן.
 וואָס איז געווען דער צווייטער צום ערשטן.
 און פון דעמאָלט אָן (ס'איז שוין אין

דעם א שיינע עטלעכע יאָרן טראָגט דער
קעמל שטענדיק אויף די פלייצעס דעם
"עוקר" (אָדער ווי מיר רופן דאָס איצט
"הויקער") פדי נישט צו פאליידיקן זיינע
קעמלישע געפילן. אָבער ער האָט נאָך אַלין
נישט צוריקגעכאַפט די דרוי טעג אַרבעט
וואָס ער האָט אָנגעוואָרן אין אָנהייב פון
דער וועלט. ווען דאָס לעבן איז נאָך געווען
שפּאַנלניץ, און אויפפירן זיך לייטיש, ווי
א פּערד, אָדער אַ הונט, אָדער אַן אַקס קען
ער נאָך אַלין נישט.

לאַטאָ-שפּיל
"רעטעניש"

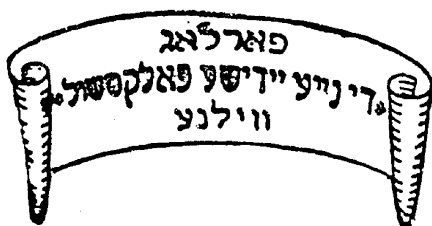
צונויפגעשטעלט

פון ש. באַסטאַמסקי

באַמערקונגען צום שפּיל

— און —

ענטפערס צו די רעטענישן

אבאָנירט אלע דעם איינציקן 2=וועכנטלעכן
אילוסטרירטן יידישן קינדער-זשורנאַל

גרינינקע ביימעלעך

דערשיינט אין ווילנע אונטער דער רעדאַקציע פון
ש. באַסטאָמסקי

דריטער יאָרגאַנג (נאָך דער באַגריינג)

דערשיינען אין די יאָרן: 1914, 1915, 1919, 1920,
1921, 1922. באַגרייט אין יאָר 1926

די גרינינקע ביימעלעך האָבן פאַרדינט די
אַלגעמיינע אָנערקענונג פון אלע פריינד פון
יידישן וואָרט און יידישן קינד.

אַבאָנעמענטס-פרייז:

- פאַר פּוילן: א יאָר (20 נומ.) - 7 ג. א 1/2 יאָר - 4 ג.
- פאַר אויסלאַנד: א יאָר (20 ג.) - 1,20 ד. 1/2 יאָר - 60 ס.
- קאָמפּלעטן געבונדענע אין לייזונטענע פּראַכט-בענדער.
I יאָרגאַנג - 6 גילדן (70 סענט)
- II - 10 - " (1,20 ד.)

אַרעס פון דער רעדאַקציע-אַדמיניסטראַציע:

S. Bastomski.
Wilno, Stefańska 24, m. 28.